



Hulpvraag

Kwart over zes. Ik spring onder de douche, installeer twee croissantjes, een smoothie en een koffie verkeerd in de auto en vertrek richting Noordwoud.

In de praktijk krijg ik direct een kop thee in mijn handen geduwd door de assistente. Maarten Reiziger komt om vijf over acht binnenlopen. 'O, ben je er al? Ik moet nog even ontbijten hoor. Ingrid, leg jij Anne het computersysteem alvast uit?' Hij stapt de kamer uit en steekt dan toch nog even zijn hoofd om het hoekje: 'Om acht uur beginnen: dan voel ik me zo'n ambtenaar. Dus start ik om twintig over acht, puur uit recalcitrantie.'

Als we met het spreekuur beginnen, wijst Maarten op een krukje: 'Begin vanochtend maar met observeren,' en hij loopt naar de wachtkamer om de eerste patiënt op te halen. Op het moment dat mijn zitvlak het krukje raakt, ben ik acuut zes jaar terug in de tijd: langvergeten co-dilemma's zijn plotseling weer actueel: hoe kijk ik tegelijkertijd zo intelligent en empatisch mogelijk? Hoe vermijd ik om te gapen? Hoe plaats ik die ene intens slimme opmerking zonder dat het irritant wordt?

Maarten huppelt ontspannen door het spreekuur: stelt spugers en hoesters gerust, onderzoekt buiken, knieën en verzakkingen. 'Wil jij de volgende zien?' Ik schrik op, inmiddels volledig in regressie in mijn co-assistentenrol. In een flits zet ik de knop om en is het weer zes jaar later. 'Tuurlijk!' en ik sprint naar de wachtkamer, 'Hoe heette de volgende patiënt ook alweer?'

Mazzel! Het is iemand met een pijnlijke pols sinds een akkefietje op zijn werk vorige week. Pijnlijk polsje: het inkoppertje van de SEH. Zo kan ik Maarten direct laten zien dat ik kortdaat en efficiënt kan werken. Ik snel door de anamnese: 'Wat is er gebeurd? Zwelling? Hematoom?' Ik onderzoek de pols: asdrukpijn, tabatière, functie, neurovasculair intact? Conclusie: geen aanwijzing voor een breuk, dus gewoon



Foto: Shutterstock/Henkje

een contusie. Ik leg de patiënt het beleid uit: relatieve rust, zo nodig een mitella en als het over twee weken niet over is: naar uw huisarts... o, nee, dat zijn we zelf... terugkomen, bedoel ik.

'Twee weken rust dus?' herhaalt de man tevreden. Exact viereneenhalve minuut na het begin van het consult sluit ik de deur achter zijn rug, probeer een voldane blik te onderdrukken en draai me om. Maarten lacht: 'Tevreden?' Ik haal quasibescheiden mijn schouders op: 'Ach...' 'Heb je enig idee waarom die man hier kwam, wat zijn hulpvraag was?' Ik aarzel. 'Dat die pols niet gebroken was, wist hij zelf vast ook wel,' vervolgt Maarten. 'Lees eens terug: hij heeft al maanden een arbeidsconflict. Een akkefietje op zijn werk. Wat voor akkefietje? Waarom komt hij pas na een week? En waarom was hij zo tevreden met die 'twee weken rust?'' Ongelovig zak ik neer op mijn krukje. 'Ja, zeg... Maar nu vul jij zijn hulpvraag in...' 'Ik moet wel, omdat jij hem er niet naar hebt gevraagd,' zegt Maarten. 'De belangrijkste vraag tijdens een consult is: 'Waarom komt deze patiënt nú bij mij met deze klacht?'' Hij knikt naar het scherm: 'De laatste, voor de koffie. Probeer maar eens of je de hulpvraag boven tafel krijgt.'

Een blakende jongeman komt binnen. Hij heeft sinds één dag waterdunne diarree, zonder koorts, zonder bloed.

Eén dag diarree. Wist niet dat ze in de polder zo kleinzerig waren. Ik wil best nog 100 vragen stellen over waarom, vandaag, bij mij, maar hoeveel gedachten kán een mens in godsnaam hebben over één dag spuitpoep?

Reflexmatig wil ik al – pro forma – een handje op zijn buik te leggen: niet geprikkeld? Dan lekker uitzieken, met desnoods een vleugje ORS, en tot ziens. Maar ik voel de ogen van Maarten prikken en pers dus met moeite de woorden uit mijn mond: 'Hebt u zelf nog ideeën over wat er met u aan de hand is?' Als door een wesp gestoken, veert de jongen op en begint hevig te knikken: 'Ja, natuurlijk, dokter! Ik plaste zo maar uit mijn... nou ja... uit mijn kont dus! Dat kan toch niet goed zijn? Ik heb er vannacht van wakker gelegen en het kan niet anders dan...' Hij zucht, laat zijn schouders zakken '...dan dat mijn blaas helemaal kapot is, door de kanker waarschijnlijk, en mijn darmen die functie nu hebben overgenomen. ■

Anne Hermans

Anne is in opleiding in Noordwoud.

De namen zijn om privacyredenen gefingeerd.